ข่าวเตือนการระบาดศัตรูพืชประจำสัปดาห์
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒๘ ประจำวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒
หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall Armyworm)

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด อ้อย และข้าวทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะในข้าวโพดปลูกใหม่ถึงอายุประมาณ ๓๐ วัน ขอให้ติดตามสถานการณ์การระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall Armyworm) และเฝ้าระวัง สำรวจแปลงปลูกพืชของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากขณะนี้พบการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในพื้นที่ปลูกข้าวโพดหลายจังหวัดของประเทศไทย ซึ่งหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด เป็นแมลงศัตรูที่สำคัญของข้าวโพด และมีพืชอาหารมากกว่า ๘๐ ชนิด เช่น ข้าว ข้าวฟ่าง อ้อย ฝ้าย ทานตะวัน ถั่วเหลือง หญ้า และพืชผัก ทำลายข้าวโพดตั้งแต่อายุประมาณ ๗ วัน จนกระทั่งออกฝัก โดยกัดกินยอดและใบข้าวโพดทำให้ต้นอ่อนตาย ต้นไม่เจริญเติบโต ฝักไม่สมบูรณ์ หากระบาดรุนแรงจะทำให้ผลผลิตเสียหายถึง ๗๓ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ หากพบการเข้าทำลายให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้บ้านทันที เพื่อดำเนินการควบคุม ป้องกันและกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Spodoptera frugiperda* (J.E. Smith)

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

รูปร่างลักษณะ

หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ตัวเต็มวัยเป็นผีเสื้อกลางคืน มีขนาด ๓.๒ – ๔ เซนติเมตร มีแถบสีขาวที่ขอบปีกคู่หน้า กลางปีกมีแถบลักษณะเป็นวงรีสีน้ำตาล เพศเมียมีสีและลวดลายจางกว่าเพศผู้ เพศเมียจะวางไข่ในเวลากลางคืน โดยวางไข่เป็นกลุ่มใต้ใบพืช แต่ละกลุ่มจะมีไข่ประมาณ ๑๐๐ – ๒๐๐ ฟอง และมีขนสีน้ำตาลอ่อนปกคลุม เพศเมียหนึ่งตัวจะวางไข่ได้ประมาณ ๑,๕๐๐ – ๒,๐๐๐ ฟอง ระยะไข่ ๒ – ๓ วัน ระยะหนอนมี ๖ วัย ระยะหนอน ๑๔ – ๒๒ วัน หนอนที่โตเต็มที่มีขนาดลำตัวยาวประมาณ ๓.๒ – ๔ เซนติเมตร ส่วนบนของหัวมีแถบสีขาวเป็นรูปตัว Y หัวกลับ หลังและด้านข้างมีแถบสีขาวตามยาวลำตัว ปล้องท้องก่อนปล้องสุดท้ายมีจุดสีดำ ๔ จุด เรียงเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ตัวหนอนวัยสุดท้ายจะทิ้งตัวลงดินเพื่อเข้าดักแด้ ระยะดักแด้ ๗ – ๑๓ วัน จึงออกเป็นตัวเต็มวัยและมีชีวิตอยู่ได้ ๑๐ – ๒๑ วัน ตัวเต็มวัยสามารถบินได้ระยะทางเฉลี่ย ๑๐๐ กิโลเมตร ต่อคืน หนึ่งรอบวงจรชีวิตของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ใช้เวลาประมาณ ๓๐ – ๔๐วัน

copyright @ 2014 กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทร 02 - 940 - 6190 - 1

ลักษณะการทำลาย

การทำลายพืชเกิดขึ้นในระยะที่เป็นตัวหนอนเท่านั้น หนอนจะระบาดทำลายข้าวโพดตั้งแต่อายุประมาณ ๗ วัน จนกระทั่งออกฝัก โดยกัดกินยอดและใบข้าวโพดแหว่งหรือกัดกินทั้งแผ่นใบ และจะพบตัวหนอนหลบซ่อนแสงอยู่ที่ยอดหรือโคนกาบใบข้าวโพด ความเสียหายที่เห็นได้ชัดคือ ในระยะต้นอ่อนทำให้พืชตาย ระยะต้นแก่ พืชจะไม่เจริญเติบโต ฝักลีบเล็กไม่สมบูรณ์

พืชอาศัย

หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดมีพืชอาหารมากกว่า ๘๐ ชนิด ซึ่งนอกจากข้าวโพดแล้ว ยังมีพืชอาศัยอื่นที่เป็นแหล่งอาหาร เช่น ข้าว อ้อย ข้าวฟ่าง ข้าวสาลี มะเขือเทศ มันฝรั่ง ยาสูบ ฝ้าย ทานตะวัน กล้วย กระเทียม ขิง มันหวาน พริกหยวก พืชวงศ์กะหล่ำ พืชวงศ์แตง พืชวงศ์ถั่ว พืชวงศ์หญ้า และพืชผักอีกหลายชนิด

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง

๒. หากพบการระบาดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด ควรพ่นสารเคมีกำจัดแมลงทุก ๗ วันติดต่อกัน ๒ – ๔ ครั้ง และต้องสลับกลุ่มสารทุก ๓๐ วัน เพื่อลดความต้านทานสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และให้ใช้สารเคมีกำจัดแมลงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

๒.๑ spinetoram 12% SC อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๕) หรือ

๒.๒ flubendiamide 20% WG อัตรา ๖ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๒๘) หรือ

๒.๓ chlorantraniliprol 5.17% SC อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๒๘) หรือ

๒.๔ chlorfenapyr 10% SC อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๑๓) หรือ

๒.๕ indoxacarb 15% SC อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๒๒)

๒.๖ emamectin benzoate 5% WG อัตรา ๕ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารในกลุ่ม ๖)

๓. การควบคุมหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โดยชีววิธี

๓.๑ พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัสทูริงเจนซิส สายพันธุ์ไอซาไว หรือสายพันธุ์เคอร์สตากี้ (*Bacillus thuringiensis* var. *aizawai*, *Bacillus thuringiensis* var. *kurstaki*) ชนิดผง อัตรา ๔๐ – ๘๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๔ – ๗ วัน เมื่อพบการระบาด

๓.๒ เชื้อรา *Beauveria bassiana*

๓.๓ แตนเบียนไข่ *Trichogramma* sp.

๓.๔ แตนเบียนไข่ *Telenomus* sp.

๓.๕ แตนเบียนไข่และหนอน *Cotesia* sp.

๓.๖ ใช้แมลงตัวห้ำ เช่น แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต มวนเพชฌฆาต เป็นต้น

ที่มา : *๑. กรมวิชาการเกษตร*

๒. กรมส่งเสริมการเกษตร

ที่ปรึกษา *: นางสาวสุมนา สิมาสฤษฎ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช*

เรียบเรียงโดย : *นางสาวเบญจมาภรณ์ ชุ่มจิตร นักวิชาการเกษตรชำนาญการ*

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

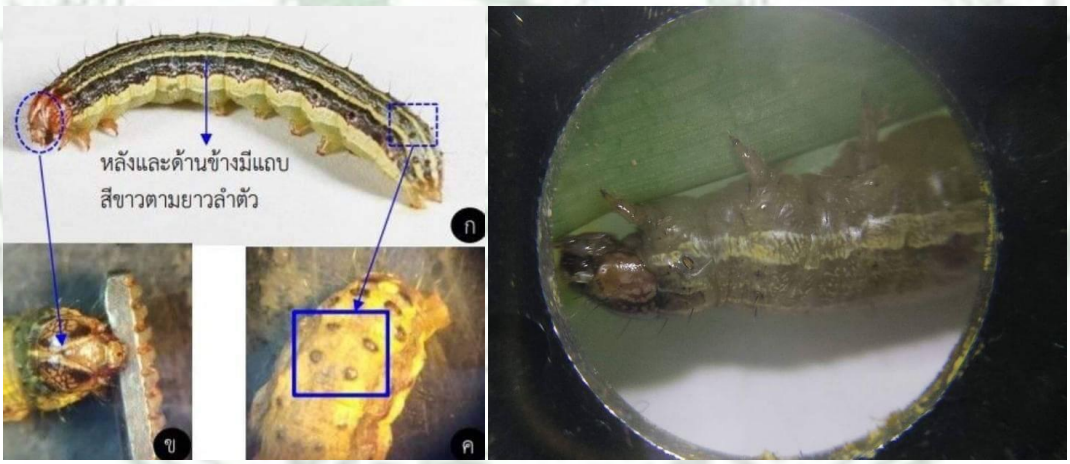

copyright @ 2014 กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทร 02 - 940 - 6190 - 1

กรมส่งเสริมการเกษตร

copyright @ 2014 กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ โทร 02 - 940 - 6190 - 1